

STOPPEN MET WERKEN DOOR ZIEKTE

Door ziekte kan je je baan verliezen, of alleszins een tijdje moeten afhaken. In dit deel proberen we een antwoord te geven op vragen zoals 'wat is arbeidsongeschiktheid?', 'wat is invaliditeit?', maar ook wat dit systeem nu juist betekent voor je portefeuille.

Belangrijk! De toelichting over wat er gebeurt als je stopt met werken die volgt geldt voor werknemers, dus als je werkt in loondienst (arbeider, bediende, ...). **Voor zelfstandigen geldt een andere regeling.** Heb je vragen over het zelfstandigen statuut en/ of stoppen met werken als zelfstandige, neem dan contact op met een medewerker van de mucovereniging (02 675 58 99 of via info@muco.be).

1. DE ARBEIDSONGESCHIKTHEID

Je bent arbeidsongeschikt als je o.m.v. ziekte volledig bent gestopt met werken, en als door ziekte je verdienvermogen daalt tot 1/3 of minder dan 1/3 van wat iemand van dezelfde stand en opleiding kan verdienen.

Om recht te hebben op een arbeidsongeschiktheidsuitkering van het ziekenfonds is vereist dat:

- je **geen enkele arbeid** verricht,
- je **verdienvermogen** verminderd is tot minder dan 1/3 van wat 'een referterepersoon' zou kunnen verdienen (vandaar de uitdrukking 66% arbeidsongeschiktheid). Het is niet eenvoudig uit te maken met welke elementen er moet rekening gehouden worden bij de evaluatie van de vermindering van het verdienvermogen. De wet zegt dat:
 - o deze referterepersoon hoofdzakelijk wordt bepaald door 'zijn stand' en opleiding;
 - o je verdienvermogen geëvalueerd wordt aan de hand van je eigen beroep of van de verschillende beroepen die je zou kunnen uitoefenen;
- de vermindering van je verdienvermogen een het gevolg is van **een intrede of verergering van letsels of functionele stoornissen**.

Soms vermoedt de wet dat de vereiste graad van arbeidsongeschiktheid aanwezig is. Dit is o.m. het geval tijdens een verblijf in het ziekenhuis.

✓ **Vaststelling van je arbeidsongeschiktheid**

Om je "arbeidsongeschiktheid" te laten vaststellen, moet je een medisch getuigschrift opgesteld door je huisarts of je behandelend arts bezorgen aan de adviserend geneesheer van je ziekenfonds. Je moet dit medisch getuigschrift aan het ziekenfonds bezorgen binnen de 14 dagen (te tellen vanaf je 1ste ziektedag) als arbeider en binnen de 28 dagen (te tellen vanaf je 1ste ziektedag) als bediende aan de adviserend geneesheer. De adviserend geneesheer van je ziekenfonds beslist over de erkenning van de arbeidsongeschiktheid en bepaalt ook de duur ervan.

Een apart geval is dat van de 'wederinstorting' (ja, een afgrijpselijke term!). Dit is als je opnieuw arbeidsongeschikt wordt na een werkhervatting van minder dan 14 dagen. Dan is een melding van je ongeschiktheid vereist binnen de gewone termijn van twee dagen, maar is geen nieuw medisch getuigschrift nodig.

In bepaalde gevallen ben je vrijgesteld van de procedure van aangifte van arbeidsongeschiktheid. Dit is o.m. zo als je arbeidsongeschiktheid wordt vermoed wegens een opname in het ziekenhuis. Maar

deze vrijstelling geldt enkel voor de periode dat je in het ziekenhuis bent. Na je ontslag uit het ziekenhuis, moet je wel aangifte doen van je arbeidsongeschiktheid.

✓ **De arbeidsongeschiktheidsuitkering**

We spreken van een “arbeidsongeschiktheidsuitkering” tijdens je eerste jaar ziekte. Na 12 maanden wordt je “arbeidsongeschiktheidsuitkering” een invaliditeitsuitkering” en veranderen de bedragen. Je kan meer lezen over de “invaliditeitsuitkering” in het deel “invaliditeit”.

Gedurende je eerste maand ziekte (bij werknemers - bedienden) betaalt je werkgever je gewaarborgd maandloon.

Belangrijk om te weten is dat bij de berekening van je arbeidsongeschiktheidsuitkering zaterdag als vergoedbare dag beschouwd wordt. De eerste zes maanden van je arbeidsongeschiktheid ontvang je 60% van het dagelijks, gederfde en begrensde (bruto)loon met een maximum uitkering van 75,89 euro per dag. Vanaf de 7de tot en met de 12de maand arbeidsongeschiktheid is er een gewaarborgde minimumuitkering. Deze uitkering krijg je als je uitkering berekend op basis van je loon, minder hoog is dan de minimumuitkering. Als de uitkering berekend op basis van je loon hoger ligt, blijf je die uitkering ontvangen.

Als je geen 6 maanden gewerkt hebt of je haalt niet het minimum aantal werkdagen dat je in die zes maanden zou moeten presteren, dan ligt je arbeidsongeschiktheidsuitkering uiteraard lager. **Bovendien kan de adviserende arts van het ziekenfonds jou de arbeidsongeschiktheidsuitkering weigeren als je onvoldoende werkdagen “gewerkt” hebt!** Had je recht op bijkomende kinderbijslag of op een inkomende en/ of integratietegemoetkoming en je bent beginnen werken maar je kon dit niet erg lang volhouden (korter dan 1 jaar tot 1 jaar en een half) dan kan én mag de adviserende arts beslissen dat je geen recht hebt op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Reden? Mucoviscidose wordt bestempeld als een “voorafbestaande toestand”, m.a.w. je was al “arbeidsongeschikt” en hiervoor hoeven zij jou geen uitkering te geven. Wat dan? Je kan een administratieve herziening aanvragen via de gemeente en op die manier (als je er recht op hebt) je tegemoetkomingen terugkrijgen. Is dit voor jou geen optie, kan je ook aankloppen bij het OCMW of je licht opsteken bij een vakbond.

Je wordt ziek, je ziet dat je niet binnen een relatief korte termijn opnieuw aan de slag kan en je uitkering is niet veel soeps? Dan kan het nuttig zijn (opnieuw) een integratie - en inkomensvervangende tegemoetkoming aan te vragen bij de FOD Sociale Zekerheid (als je die erkenning nog niet op zak hebt). Vooraleer tot actie over te gaan consulteer je best de sociaal werker van je muco centrum.

Voor meer inlichtingen over de berekening van je arbeidsongeschiktheidsuitkering richt je je tot jouw ziekenfonds.

2. INVALIDITEIT

Wanneer de arbeidsongeschiktheid langer dan 1 jaar duurt, wordt ze invaliditeit genoemd. Wie langer dan één jaar arbeidsongeschikt is, wordt dus in de ziekteverzekering omschreven als “invaliditeitsuitkering”. De controle van je “arbeidsongeschiktheid” gebeurt dan niet meer voor rekening van het ziekenfonds maar voor rekening van het RIZIV.

De invaliditeitsuitkering is, behalve voor gezinshoofden, lager dan de arbeidsongeschiktheidsuitkering (bedragen 01/09/2014):

- › gezinshoofden: 65 % met min. 53,99 en max. 85,54 euro euro per dag
- › alleenwonenden: 55 % met min. 43,21 en max. 72,38 euro euro per dag
- › samenwonenden: 40 % met min. 37,05 en max. 52,64 euro euro per dag

3. TOELATING OM AANGEPASTE ARBEID TE VERRICHTEN

Als je arbeidsongeschikt bent, kan je van de adviserend geneesheer van het ziekenfonds de toestemming krijgen om je oude of een nieuwe baan gedeeltelijk te hervatten. In dit geval moet je nog minstens 50% ongeschikt zijn en blijven. Op die manier is een (tijdelijke) deeltijdse tewerkstelling vaak een efficiënte tussenstap voor wie nog geen volledige tewerkstelling aankan. Dit kan ook een permanente oplossing zijn voor wie deeltijds wil werken en niet voltijds kan werken. In dit systeem krijg je dan naast het loon van je werkgever een aanvullende uitkering van het ziekenfonds. Wat je verdient wordt dan wel afgetrokken van je uitkering. Je zou echter wel iets meer aan het eind van de rit moeten overhouden dan indien je enkel een arbeidsongeschiktheidsuitkering zou ontvangen. Ga je werken zonder goedkeuring van de mutualiteit, dan verlies je je uitkering!

Niet vergeten : elke vorm van activiteit, zelfs vrijwilligerswerk, moet je aangeven bij de adviserend geneesheer van je ziekenfonds! Sanctie? Schrapping van je uitkering.

4. TEGEMOETKOMINGEN & ARBEIDSONGESCHIKTHEID/ INVALIDITEIT

✓ ***Je hebt geen recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering***

Je hebt gewerkt en moe(s)t stoppen met werken o.m.v. ziekte. Maar je hebt niet lang genoeg gewerkt (zie vorige pagina). Dan kan het gebeuren dat de adviserende arts van het ziekenfonds jou een arbeidsongeschiktheidsuitkering weigert. Kan je evenmin terecht bij het OCMW of heb je geen recht op een werkloosheidsuitkering? Beschik je niet over andere inkomsten? Maar heb je wel recht op een inkomensvervangende en/ of integratietegemoetkoming? In dat geval houdt de Dienst voor Tegemoetkoming aan Gehandicapten geen rekening met je beroepsinkomsten van de voorgaande jaren. Je kunt dus aanspraak maken op een volledige IVT en/of IT (behalve ingeval je samenwoont of gehuwd bent en je partner te veel verdient). In deze situatie doe je er dus goed aan om onmiddellijk een administratieve herziening aan te vragen via je gemeente.

✓ ***Je ontvangt een arbeidsongeschiktheidsuitkering***

Als gevolg van je tewerkstelling heb je recht op arbeidsongeschiktheids- of invaliditeitsvergoeding. In dat geval worden deze vergoedingen geheel of gedeeltelijk afgetrokken van je inkomensvervangende en/of integratietegemoetkomingen.

Je moet het feit dat je arbeidsinkomen vervangen werd door een arbeidsongeschiktheidsuitkering melden aan de FOD Sociale Zekerheid en dit binnen de **drie maanden** na aanvang van je arbeidsongeschiktheidsuitkering.

De inkomensvervangende en de integratietegemoetkoming laten zich een pak minder vlot combineren met een arbeidsongeschiktheidsuitkering dan met een arbeidsinkomen! Je zal merken dat sommigen na tewerkstelling, dus met een arbeidsongeschiktheidsuitkering, minder centjes overhouden dan voor tewerkstelling (alleen met een inkomensvervangende en integratietegemoetkoming) en dat je geen recht meer hebt op de verhoogde tegemoetkoming inzake gezondheidszorgen (het vroegere WIGW tarief). Meestal heb je door te gaan werken al geen recht meer op de inkomensvervangende tegemoetkoming, door te stoppen met werken en recht te

hebben op een arbeidsongeschiktheidsuitkering, blijft dit ook zo. Je zal geen recht hebben op een inkomensvervangende tegemoetkoming. Wil je graag een (fictieve) berekening van je tegemoetkoming in combinatie met een arbeidsongeschiktheidsuitkering? Neem contact op met Ulrike via ulrike@muco.be of 02/ 66 33 900. In onze infofiche “Tegemoetkomingen en andere inkomsten” of de brochure “Wegwijs in ...de inkomensvervangende en integratietegemoetkoming” lees je meer over de combinatie van een vervangingsinkomen (zoals een arbeids- of invaliditeitsuitkering) met een tegemoetkoming.